

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, precum și pentru unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a referendumului național pentru revizuirea Constituției

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, precum și pentru unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a referendumului național pentru revizuirea Constituției, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.290 din 18.09.2018 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D955/18.09.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a referendumului național pentru revizuirea Constituției.

Din Nota de fundamentare și din preambul, rezultă că adoptarea prezentului proiect este motivată de termenul scurt rămas până la expirarea perioadei de 30 de zile în care trebuie organizat referendumul național pentru revizuirea Constituției ca urmare a adoptării de către Senat în data de 11 septembrie 2018, în calitate de cameră decizională, a propunerii legislative privind revizuirea Constituției.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că **paragraful 5 din preambul** nu cuprinde și motivarea excluderii de la aplicare a dispozițiilor Legii nr.208/2015 referitoare la Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, prevăzută la art.62 din Legea nr.3/2000, astfel cum este propus la pct.17 al art.I din proiect, ci se referă doar la „aplicația informatică de centralizare a rezultatelor votării și serviciile aferente, precum și serviciile de digitalizare a datelor din listele electorale utilizate în secțiile de votare”. Apreciem, de aceea, că este necesară completarea corespunzătoare a Preambulului.

Totodată, întrucât art.62 din Legea nr.3/2000 se aplică pentru toate tipurile de referendum, nu rezultă de ce respectiva soluție legislativă este necesar să se aplice în toate cazurile, și nu doar pentru referendumul pentru revizuirea Constituției, astfel cum rezultă din Preambul.

4. La **titlu**, pentru rigoarea exprimării, este necesară eliminarea expresia „a Guvernului”, ca indecvată.

5. Ca observație de ordin general, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, **părțile dispozitive ale punctelor subsumate art.I** trebuie redactate, după următoarele exemple:

„Alineatul/alineatele (...) al/ale articolului ... se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”;

„La articolul ... alineatul (...), teza ... se modifică și va avea următorul cuprins:”

„Alineatul/alineatele (...) al/ale articolului ... se abrogă”.

6. La **art.I pct.1**, norma propusă pentru art.2 alin.(3) trebuie reformulată, astfel încât din text să rezulte cu claritatea necesară care anume tipuri de referendum se pot desfășura concomitent. Precizăm că redactarea propusă poate ridica probleme de interpretare, mai ales că în partea de debut a textului nu se precizează expres care anume tip de „probleme” sunt avute în vedere.

7. La **art.I pct.2**, pentru rigoarea exprimării, în cuprinsul art.15² alin.(1) expresia „cu un referendum național din cele prevăzute la art.2 alin.(1) lit.a) și c)” trebuie înlocuită cu sintagma „cu un referendum național prevăzut la art.2 alin.(1) lit.a) sau c)”.

Pentru previzibilitatea și corelarea normelor, propunem revederea textelor alin.(3) și (4) ale art.15², întrucât în timp ce potrivit

alin.(3) **toate** cheltuielile pentru organizarea referendumului local sunt suportate de la bugetul de stat, în conformitate cu alin.(4), trebuie restituit din bugetul local 50% din valoarea indemnizațiilor plătite, deși, potrivit alin.(1) al aceluiași articol, referendumul local se organizează în aceleași secții de votare cu referendumul național.

8. La **art.I pct.4**, referitor la textul propus pentru **alin.(4) al art.18**, pentru un plus de claritate în redactare, sugerăm ca sintagma finală să fie redată sub forma „**alte secții de votare în afara secțiilor de votare prevăzute la alin.(3)**”.

9. La **art.I pct.5**, este de analizat soluția legislativă propusă în condițiile în care textul actual reglementează **dreptul cetățenilor** de a verifica înscrierile în listele electorale, precum și autoritatea publică competentă să soluționeze întâmpinările și instanța care soluționează contestațiile. Menționăm că art.17, astfel cum este propus la pct.3, se referă doar la întocmirea, tipărirea și punerea la dispoziția birourilor electorale ale secțiilor de votare a listelor electorale permanente.

10. La **art.I pct.7**, cu privire la textul propus pentru **alin.(1) al art.23**, pentru unitate în redactare, expresia „și oficii electorale de sector al municipiului București” trebuie redată sub forma expresia „și oficii electorale **ale sectoarelor** municipiului București”.

11. La **art.I pct.10**, în textul propus pentru alin.(3) al art.26, din considerente de redactare, trebuie utilizată expresia „**judecători, procurori, precum și alți juriști...**”.

12. La **art.I, pct.13**, semnalăm că prin modificarea normei propuse pentru alin.(2) al art.31 nu se va mai preciza cui anume îi revine obligația asigurării ștampilelor de vot, norma făcând **referire doar la cabinele de vot și urnele de vot**.

Precizăm faptul că, potrivit prevederilor art.62, astfel cum este propus a se modifica la pct.17, „Dispozițiile prezentei legi se completează în mod corespunzător cu cele ale Legii nr. 208/2015”, lege care la art.81 alin.(2) stabilește următoarele:

„(2) Cabinele și urnele trebuie așezate numai în încăperea în care se află localul de vot. **Cabinele, urnele, ștampilele** și celelalte materiale necesare biroului electoral al secției de votare se asigură de către primarii comunelor, orașelor, municipiilor și ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, împreună cu prefectii”.

Ca urmare, în acest context, este de analizat dacă nu ar trebui ca norma din Legea nr.3/2000 fie să se refere și la ștampilele de vot, fie

să nu facă referire nici la cabinetele de vot și nici la urnele de vot, urmând să se aplice reglementările în materie din Legea nr.208/2015.

13. La **art.II alin.(1)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, recomandăm inserarea substantivului „prevederile” înaintea normelor de trimitere la „art.6 alin.(4) și art.34 din ...”.

De asemenea, pentru întregirea informației juridice, este necesară atât redarea titlului, cât și a evenimentelor legislative apărute ulterior adoptării Legii nr.3/2000, în următoarea redactare: „Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare”.

14. La **art.III alin.(7)**, nu mai este necesară redarea titlului Legii nr.3/2000.

15. La **art.IX alin.(1)**, este necesară eliminarea expresiei „a Guvernului” din sintagma „prezentei ordonanțe de urgență a Guvernului”.

Pe fondul reglementării, sugerăm reanalizarea dispoziției propuse, în ceea ce privește caracterul derogatoriu de la prevederile art.30 alin.(2) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora „Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului se repartizează unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetelor locale, pe bază de hotărâri ale Guvernului, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar”.

De asemenea, la **alin.(2)**, este de analizat în ce măsură este admisibilă instituirea unei norme derogatorii de la o altă normă (art.3 alin.(6) din Legea nr.269/2017) care, la rândul ei, derogă de la o altă dispoziție, text potrivit căruia „Plafonele nominale ale soldurilor bugetului general consolidat, bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale și ale altor bugete componente ale bugetului general consolidat, în anul 2018, sunt stabilite prin derogare de la prevederile art.6 și 7 din Legea nr.69/2010, republicată, și sunt prevăzute în anexa nr.2”.

16. La **art.X alin.(5)**, pentru caracterul complet al normei, este necesară redarea titlului legii, respectiv „Legea nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”.

17. La **art.XI alin.(1)**, pentru rigoarea exprimării, expresia „limitei prevăzute de” se va reda sub forma „limitei prevăzute la”.

Totodată, la **alin.(3)**, propunem eliminarea abrevierilor „art.” antepuse numeralelor „47”, respectiv „50”.

18. La art.XII, pentru un plus de precizie a normei de trimitere, în locul sintagmei „așa cum este prevăzut la subgrupa 3.1 „Mobilier” din cadrul grupei 3 „Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale din Hotărârea Guvernului nr.2139/2004”, sugerăm formularea „așa cum este prevăzut în anexă la pct.I subpct.3 Grupa 3 „Mobilier, aparatură birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din anexa la Hotărârea Guvernului nr.2139/2004”.

19. La art.XIII, pentru o informare completă, după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2017 trebuie să figureze mențiunea „aprobată cu completări prin Legea nr.80/2018”.

Pe de altă parte, semnalăm că este necesară reformularea articolului, în condițiile în care norma introdusă derogă de la prevederile art.15 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.90/2017, text potrivit căruia „Ordonatorii de credite ai instituțiilor și autorităților publice, astfel cum sunt definite la art.2 alin.(1) pct.30 din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a reduce cu 10% plățile efectuate în anul 2018 pentru bunurile și serviciile aferente întreținerii și funcționării instituției”. Pe cale de consecință, acest articol va fi reformulat, astfel:

„Prin derogare de la prevederile art.15 alin.(1) din (...), ordonatorii de credite ai instituțiilor și autorităților publice nu au obligația de a reduce cu 10% plățile efectuate în anul 2018 pentru achizițiile de produse și servicii aferente organizării și desfășurării referendumului național pentru revizuirea Constituției”.

PRESIDINTE
dr. Dragos DIEBESCU

București
Nr.912/18.09.2018